

KIRIK

“

İnceliğin, su gibi asudeliğin ve sevginin olmadığı bir müştereklikte hudutlarımız işgal edilmiş demektir, zorba kişilerce.

Mimar Sinan ELTER

SELÇUK KARADAĞ - NEZİHAT KERET - RECEB EMRE - ÖZLEM TOY - VAN HAYVAN SESİ - İREM SÜT
ŞAHMERAN - KIRIK HARAMİ - ÇUL ÇÜRÜTEN - AHMET YILMAZ - KARGAKAFASI - GÜL ÖZDEMİR
MEHMET NAZIM ÖMEROĞLU - İNCİ ELENCE İLTER - DEDE SEFER AKDOĞAN
NURDAN GÜZEL - MİMAR SİNAN ELTER - DİDEM DURDU - NEVİN AKTEKİN GÜLFİRAT

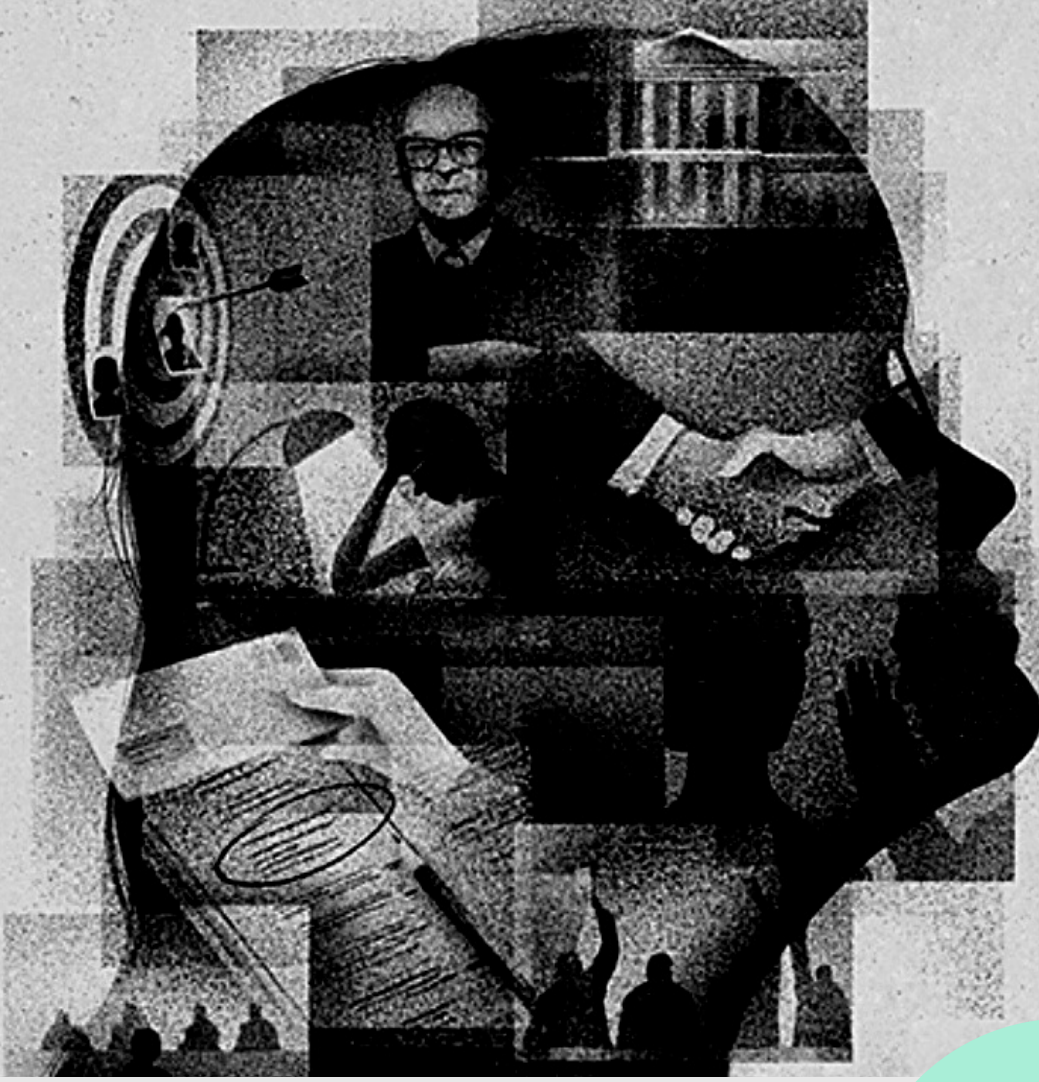
İÇİNDEKİLER

- 2 İSTİFA EDİN!
- 3 KALP KIRIĞI
- 5 FALLEN ANGEL: DÜŞMÜŞ MELEK
- 7 SÜRTÜŞMESİZ
- 9 KIZILCA KIYAMET
- 11 BEYNİM TALAN
- 12 KARA KEDİLER
- 13 YARINA KADAR YAŞAR MIYIM?
- 15 ŞAHMERAN'IN GÜNCESESİ
- 16 KÖR, SAĞIR, KORKAK
- 17 SENTETİK GERÇEKLER
- 18 VERMEYİNCE MÂBUT NEYLESİN MAHMUT
- 21 ADAM, KADIN, KEDİ
- 22 GELİRSİN
- 23 İLKBAHAR
- 24 UNUTULMAYAN
- 25 DELİCESİNE DELİRMEK
- 26 MEVSİM
- 27 ÇALINMIŞ HAYALLER
- 28 KARGAKAFASI'NDAN GEÇENLER

Kırık Dergi'de yer alan eserlerin telif hakları yazarına aittir. Kırık Dergi'de yer alan eserler ve görseller eser sahipleri ve Kırık Dergi'sinin izni olmadan kopyalanamaz ve çoğaltılamaz. Aksi bir durumda eser sahipleri ve Kırık Dergi hak sahipleri olarak imtiyaz haklarını kullanırlar.

SEVGİSİZLİK ENGELİ ve GELECEK ELLERİNDE logoları tüm sosyal medya platformalarında ücretsiz kullanılabilir; herhangi bir telif hakkı yoktur.

İSTİFA EDİN!

Editör
@kirikdergi

Kırık Dergi'nin pek sevgili ve ârif okurları; iklimleri hüznü, baharları umutla sarılı, insanı ağırbaşlı ve mağrur bir coğrafyanın çocuklarıyız.

Kulaklarımızda çağlayan ve çağladıkça evvel sızıya sonra sevgiye dönüşen asırlık hikayeler ağırladı gönlümüz. Okuduğumuz, dinlediğimiz ya da gördüğümüz nice yaşam... Farkettiler ki rakik sertten güçlü, su kayadan sağlam, sevgi zorbalıktan yeğ... Her birimiz müşterek bir hayatın yapı taşlarındanız. İnceliğin, su gibi asudeliğin ve sevginin olmadığı bir müştereklikte hudutlarımız işgal edilmiş demektir, zorba kişilerce. Çoğu zaman hudutlarımızı işgal eden bu en yakınımızdaki işgalcilere kanatları biz vermişiz sınırlarımızı aşabilmeleri için, farkına varmadan. Kabul, insan bir onay mekanizmasıdır; evet demektir... İyiliğe, cömertliğe, dostluğa, arkadaşlığa, sevgiliye, aileye, topluma... Fakat insan aynı zamanda bir hayır cevabıdır da... Bu bir paradoks ve zor gibi görünüyor olabilir ama zor değil. Gerektiği yerde gerekli cevaba bürünebilmeli...

Bir bütünün parçası olmak demek her ezayı kabul etmek demek değil. Sömürülmek, hor görülmek, küçük düşürülmek, öfkeye maruz kalmak, içindeki çocuğun katledilmesine izin vermek... Bütün bu saydıklarım ve daha nice metaforik eyleme katlanmak zorunda değiliz. Bu eylemler karşısında bize düşen asli görev, ilkel güdülerimizden sıyrılıp "hayır" diyebilmek ve bu cevabı verebildiğimizi karşımızdaki bizden üstün olmayan insana hissettirebilmek ve içine çekildiğimiz durumlara yansıtılabilmek ve istifa etmek, bizden istifa eden herkesten ve her şeyden; bireysel bütünlüğümüzün bilincinde birer birey bilgeliğinde...

Bizi biz olduğumuz için kabul eden ve incelikle, sevgiyle donatılmış yaşanılabilir bir dünya diliyorum...

Kabul, insan bir onay mekanizmasıdır; evet demektir...

"...bize düşen asli görev, ilkel güdülerimizden sıyrılıp "hayır" diyebilmek..."

KALP KIRIĞI

Selçuk KARADAĞ
@regerant

"Evet programın sonuna doğru yaklaşıyoruz. Ben Zımbırtı, dinlediğiniz programın ismi "Kırık kalpleri Onarma Zımbırtısı". Son şarkımız...
"Bekleyin bir arama var."
Müziğin sesini kıstı, telefonun sesini yükseltti. Kısa bir süreliğine bir sessizlik oldu.

"Zımbırtı ile görüşüyorsun sevgili dinleyici. Evet ismini alabilir miyim?"
Radyocunun sesi gecenin ikisi olmasına rağmen enerjikti.

Titrek bir ses "Füruzan" diyebildi sadece arkada 'In a manner of speaking' sakın bir şekilde çalmaya devam ediyordu. Zımbırtı içten içe çattık dedi. "Hoş geldin Füruzan. Sen bize en son kalbin neden kırıldı bunu anlatacaksın sanırım." Yine kısa süreli bir sessizlik oldu müziğin eşliğinde telefonun karşısındaki kadının nefes alış veriş az da olsa duyulabiliyordu. Çakmak sesi duyuldu, sonra derin bir nefes.

"İnsanlar hep kırdıkları kalpleri hemen tamir edebileceklerini sanırlar."

"Adım Füruzan Leny. Türk bir anne ve Fransız babanın eserimiz ya da notre travail dedikleri çocuklarıyım. Arada kalmışlığım ben, arada kalmış bir hurda ya da babamın deyişle bir abandonnerim."

Deneyimli Zımbırtı; "Peki sayın Abandonner, en son sizin kalbinizi kim kırdı?"

Tekrar bir sigaradan nefes alma sessizliği oldu. "Siz bayım, siz kırdınız." Dedi kadın. Zımbırtı konuşmak için nefes aldı ancak düşündüğü için bir süreliğine sessiz kaldı.

İlk kez bir dinleyicisi kalbinin kırılması nedeni ile kendisini suçluyordu, acaba geçen haftalarda görüşüp sonra aramalarına cevap vermediği kadın olabilir miydi? Ama sesi benzemiyordu belki de bir arkadaşına arattırıyordu.

Zımbırtı "O zaman işim kolay, insan kendi kırdığını tamir edemez mi hiç?" dedi. Saçmaladığının kendisi de farkındaydı ancak bir yandan da karşıdaki kadının bunu anlamayacak kadar sarhoş olduğunu da düşünüyordu.

"İnsanlar hep kırdıkları kalpleri hemen tamir edebileceklerini sanırlar. Belki de buna inanmak isterler ama bir kalp kırıldı mı en zor onu kıran tamir edebilir. Çünkü dokunduğu her nokta daha bir ufanır. Siz hiç yıkılan kumdan bir kaleyi tamir edebildiniz mi bayım?"

Zımbırtı gülümsedi, "Yeniden inşa ederim."

Kadın nefesini bıraktı; "Peki o yıkılan kalenin kendisi midir yoksa yenisi midir?"

Zımbırtı; "Sa... sanırım yenisidir. Evet bir zafer kazandınız haklısınız."

Kadının sigarasının çıtırdama sesi gelince Zımbırtı şarkının bittiğini fark edip hemen yeni bir şarkı açtı, Jay Jay Jhonson'dan, Far Away çalıyordu şimdi.

ZİM BİRTİ FM

"Bu bir zafer midir bayım?" diye sordu kadın ve yine izin vermeden. "Kalbinizi kıran kişinin kalbinizi kırdığını itiraf etmesi bir zafer midir? Belki kimilerine göre öyle olabilir ama bana göre değil."

Zımbırtı kendi sigara paketinin içerisinden bir sigara çıkartıp dudaklarına götürdü, "Belki öyledir. Belki zafer değildir. Ama yine de kırılmış bir şeyi tamir etmenin en doğru başlangıcı onun nasıl kırıldığını öğrenmek değil midir sevgili Füzuran?"

Kadının gülümsediğini hissetti bu sefer, emin olmasa da bir histi işte. Zımbırtı kendisini iyi hissetti konuşmanın başından beri ilk kez.

"Belki de, ama ya sen onun nasıl kırıldığını öğrenmeye çalışırken rüzgar onun küçük parçalarını uzaklara sürüklemiş elinde ise sadece bir enkaz kalmışsa? O zaman ne yapardın."

Zımbırtı kayıt odasında olduğunu patronu Hilmi tarafından ertesi gün azarlanacağını bile bile sigarasını yaktı. "Onu önce korumaya almak en iyisidir belki de rüzgar uçurmasın diye sırf. Vaktimiz doldu Füzuran şarkı isteğini alabilir miyim?"

"Radiohead, Creep" dedi kadın.

Ertesi gün Zımbırtı günün haberlerini incelerken bir habere denk geldi elindeki sigarası halını üzerine düşüp orada tamir edilemez bir oyuk açtı.

"Dünyaca ünlü Türk Çellist Füzuran Leny bu sabaha karşı dairesinde ölü bulundu! Füzuran Leny'nin çok sayıda uyku ilacı olarak intihar ettiği tahmin ediliyor... Arkadaşlarına, Almanya turnesi dönüşünden beri depresyonda olduğunu, kendi ülkesinde tanınmamanın onun kalbini kırdığını söylemişti."

"Kalbinizi kıran kişinin kalbinizi kırdığını itiraf etmesi bir zafer midir?"

"Elinde sadece bir enkaz kalmışsa, o zaman ne yapardın?"

FALLEN ANGEL: DÜŞMÜŞ MELEK

Didem DURDU
@kitapbloguum

"Şeytan, Dante'ye şöyle dedi; Tanrıyı gerçekten tanısaydın sen de ihanet ederdin..."

Lucifer, İbrahimi dinlerde, kötü ruhların prensi ve Tanrı'nın düşmanıdır. Cehennemin hükümdarı da, bu dünyadaki tüm kötülüklerin ve ıstırapların kaynağı da O'dur. İnsanlığın en büyük korkularından bazılarının ardındaki ilham kaynağı olmuştur. İblis veya Şeytan olarak da anılır, geleneksel olarak Tanrı'ya isyan eden ve insanlığın yaratılışından önce diğer "düşmüş" meleklerle birlikte cennetten kovulan bir melek olarak kabul edilir. Lucifer'in Tanrı'ninkini aşan bir güç için şehvet duymasına neden olan dizginsiz hırsıydı. Başarısız ayaklanma girişiminin bir sonucu olarak, cennetten atıldı ve gözden düştü.

Yıl 1847'ydi ve 24 yaşındaki Alexandre Cabanel, L'Ange Dechu'yu resmettiğinde, tasvir edilen figürle yaklaşık olarak aynı yaşta idi. Bizi şeytanla empati yapmaya zorlayan bu resim, Cennette'ki Savaş hikâyesindeki bir anı, muhtemelen göksel alemde kovulduktan ve karaya varduktan hemen sonraki anı tasvir ediyor:

"Sen güzeller ve bilgeler içinde en mükemmeliydin. Tanrı'nın bahçesinde, Eden'deydin. Elbiselerin işlemeli taşlarla ve altınlarla süslüydü. Bunlar sana yaratıldığında verildi. Gücünden ve kudretinden dolayı seni bekçim yaptım. Tanrının kutsal dağına ve ateş tarlalarına girebiliyordun. Yaptığın hiçbir şeyden sorumlu tutulmuyordun. Sonunda için kötülükle doldu. Şiddeti yarattın ve günahkar oldun. Bu yüzden seni tanrı dağından men ettim. Seni ateş tarlalarının bekçiliğinden men ettim. Güzelliğinden dolayı için kibirle doldu. Bilgiğini ise kibrin ve ünün için kullandın. İçindeki ateşle birlikte seni dünyaya hapsettim. Senin peşinden gelenlerle birlikte sonsuz ateşler içinde yanacak, küllere dönüşeceksin. Bu senin için feci sonudur."

"Bizi şeytanla empati yapmaya zorlayan bu resim, Cennetteki Savaş hikâyesindeki bir anı, muhtemelen göksel alemde kovulduktan ve karaya varduktan hemen sonraki anı tasvir ediyor..."

"Babası tarafından azarlanmış, Tanrı dağından men edilmiş..."

"Lucifer'in" sabah yıldızı, şafağı getiren" anlamına gelmesi, bu kötü çocukta her zaman güzel bir şeyler olmasını sağlar. Lucifer düştüğünde bile, Milton'ın Kayıp Cennet'teki o ana ilişkin açıklaması muhteşemdir:

**"Sabahtan, öğlene düştü
Öğleden nemli akşama,
Bir yaz günü."**

"...ateş tarlalarından sürülmüş ihtişamlı sabah yıldızının içinde kopan güçlü fırtınaları, vücudunun gerilmiş tüm kaslarından ve gözlerinde tutmaya çalıştığı kin dolu gözyaşlarından hissetmemek mümkün değil."

Alexandre Cabanel'in bu eserini dikkatle incelediğimizde eserin her noktasını kendi öfkemizle, kendi hayal kırıklıklarımızla doldurabiliriz. Resmedilen Lucifer figürü, yüzünün büyük bir kısmını koluyla gizlemesine rağmen gözlerindeki ifadeyle bize birçok duyguyu hissettiriyor. Ağlayan bakışları utanç, ego, isyan, hüsrana ve dışlanmaya aynı anda bir tepki oluşturuyor. Düşmüş meleğin acı içindeki yüzünde içimizdeki intikam ateşinin gölgesini görebiliriz. Babası tarafından azarlanmış, Tanrı dağından men edilmiş, ateş tarlalarından sürülmüş ihtişamlı sabah yıldızının içinde kopan güçlü fırtınaları, vücudunun gerilmiş tüm kaslarından ve gözlerinde tutmaya çalıştığı kin dolu gözyaşlarından hissetmemek mümkün değil. Lucifer'in yüzünü örtmesi, büyük olasılıkla arkasındaki gökyüzü manzarasına bir tepki, hem zarafetten düşüşünün hem de artık içinde olamayacağı bir boyutun yaralayıcı bir hatırlatıcısı. Gizlenme, şeytanın yenilgiyi kabul etmesine karşı nihai koruması haline gelir; bu, onu elinde kalan son şeyden mahrum bırakacak bir eylemdir: haysiyet. Yine de, daha yakından incelendiğinde, gözleri bize hikayenin henüz bitmediğini, gerçek isyan eyleminin henüz başlamadığını ve Şeytan'ın motivasyonunun intikamdan kaynaklandığını söylüyor. Görünüşe göre, bu tam başarısızlık anından sonra bile Lucifer, Tanrı'ya karşı isyanın onu tekrar tekrar aynı yere getireceğini henüz anlamadı.

SÜRTÜŞMESİZ

Nezihat KERET
@nezihat_keret

Dile benden ne dilerse...

Sert bir taşa rastlayınca sapı düşen çapayla beraber soluğu evde alıp onu eski eşyalarla dolu sandığa koymak için tavan arasına çıkmıştı. Babasının vasiyetiydi, tarlada kullandığı eşyaların atılmaması. İlk defa açtığı sandığın içeriğini merakla karıştırırken her yeri çizik bronz lambayı görmüş ve üzerindeki tozları üflerken, bu cümleyi işitmişti. Heyecandan küçük dilini yutacaktı. Ses tekrarlardı; "Dile benden ne dilerse. Ama üç dilek hakkın var."

Dedesinden kalma tarlaların ekimini, Fehmi sürdürüyordu. Ancak son iki yıldır aldığı verimden memnun değildi, daha fazla ürün istiyordu. Mevcut koşullarla devam ederse, ele güne rezil olmak vardı. Hasımı gelinine nişanda, dizi dizi altınları takmıştı. Bu gidişle bunların yarısını dâhi takamayacaktı, oğlunun düğününde. Tonlarca buğday satmalıydı. Kendini toparlayıp üflemeğe devam etti.

Tarla işlerine çocukluğundan beri alışık olmasına karşın, ilgi duyduğu söylenemezdi. Babadan oğula geçmiş bir uğraştı, sevmek gerekmiyordu ona göre. Düğünü hatırladı tekrar. Kız evi yüzüğü atmadan evermeliydi deli oğlanı. Daha çok buğday daha çok para. Ve dilden dile konuşulacak bir düğün. Uzun zamandır istediği traktörü almak da vardı dileğin ucunda. Biraz düşündü. Külçe külçe altın ile traktör mü istesem diye. Karısının sözü geldi aklına birden; "Bey, bırak bu inadı şehre gidelim orada daha düzgün bir iş bulursun. Çiftçilik bizim neyimize. Hem sevmiyorsun, hem de zorlanıyorsun." Ona bu işlerden en az hasmı kadar anladığını ve köyün hatırlı kişisi olacağını göstermeliydi. Uyanık olmalıydı, hem para hem itibar kazanmak için. Kafasının içinden o kadar çok düşünce aynı anda geçmişti ki, sonunda kararını verebildi.

O yıl, tüm dilekleri gerçekleşmişti. Çok mutluydu. Buğdaylar boy boy büyümüş ve gören herkesi hayran bırakmıştı. Mucizevi bir sene diye diye babasının mezarına varmış, böbürlenerek başarısını ballandıra ballandıra anlatmıştı. Nihayet mahsullerin biçilme zamanı gelmiş çatmıştı. Yüreği ağzında, sabah erkenden uyandı. Şans getirir kanaatiyle, sapı olmayan çapayı aldı yanına. Bir de orakları. Dosdoğru tarlaya yöneldiler. Tülbendinin ucuyla terini silen eşinin; "Düğün hazırlıklarına başlayalım bey." deyişini işitti işitmesine ama yanıtlamadı. Yol bitmek bilmiyordu, sert adımlarının altından kaçmaya gücü yetmeyen karıncaların sessiz çığıllarıyla.

Yaprak kıpırdamıyor, hiç esinti yoktu. Bunaltan tılsımlı bir hava vardı. Yerler yağın şiddetli yağmurla çamur içindeydi. Terden mi olduğu belirsiz sırlısklamdılar. Ekinleri biçmeleri bir haftayı buldu. Mahsulü tarlanın ortasına toparladılar. Ertesi günü güneş açtı. Rüzgâr kımıl kımıl tarlada özgürce dolaşmaya başladı. Ezilmekten kurtulmayı başaran karıncalar mı bilinmez, yerin altını üstüne getiren küçük havalandırıcılar da artık serbesttiler.

Fehmi, köydeki tek patoz sahibi olan hasmına gitti. Ayakları geri geri gitse de! Tırmıklarla patozu verilen harman dövüldükçe dövülüyordu. Makinenin yanında sıkı köylüsü -hasmı- duruyordu. Kır sakalının kapladığı yüzünden ve düşük kaşlarının altında kaybolmuş gözlerinden ifadesi sezilmiyordu. Savrulan samanların tozuyla kaplanmıştı tarlanın üstü boydan boya. Ama makineden tek bir buğday tanesi çıkmıyordu. Kafasındaki şapkanı çıkarıp manalı bir bakışla, işte mahsulün burada. Senin çıkardığın mahsul derken, Fehmi içten içe fena öfkeliydi. Hemen duygusuz bir çehreye büründü suratını. Ne duygusu, bu işlerde duyguya yer yoktu ki... Bir yandan pul pul saçılan samanlara bakıyordu, bir yandan da boş başaklara. Buğdaysız, ama olanca sarılığıyla solgun ve kupkuru. Herkes teker teker çekilirken, o tüm olumsuzluk olarak gördüğü güçlüklerden uzak bıraktığı saman yığınlarıyla kalmıştı bir başına koca tarlada...

- Senin çıkardığın mahsul. Senin çıkardığın mahsul. Senin çıkardığın mahsul...

**"Dile benden ne dilerse.
Ama üç dilek hakkın var."**

**"Ruhunu boğan
hırsın
yansımalarıyla..."**

Boğazına takılan bu cümleyi yutmaya çalışarak döndü durdu yatağında o gece saatlerce. Uyuyamayacağını anlayınca doğruldu. Ruhunu boğan hırsın yansımalarıyla, gökyüzüne serpiştirilmiş beyaz pırlantaları göremedi. Kendi kendine sordu durdu. Nerede hata yapmıştı. Ne olmuştu da böyle bir sonuçla karşılaşmıştı. Nerede yanılmıştı? Kadersizim işte, talih gülmedi bana yine diye hayıflanırken, Aldebaran yıldızının sessizce kaydığını fark edemedi. Mücadele etmeden arzulanan şeylerin sonuçlarının, emeksizce bunaltan ter zerreciklerinden öte olmadığını da...

Güneş masmavi tepsinin ortasına kurulmuş bir elmas parçası gibi yeniden yerine kurulmuştu. Yıldızlardan eser yoktu. Gece gündüze, karanlık aydınlığa kavuşmuştu. Ama o yanıldığı noktanın aydınlığına kavuşamamıştı. Engellediği sürtüşmelerin aslında meyveyi olgunlaştıracağını, hiç tahayyül edememişti.

**"Kadersizim işte,
talih gülmedi
bana yine..."**

Hiç mücadele olmayınca, zayıf kalınacağını öngörememişti. Her zorluğun, külleri körükleyeceğini ve zamanla kıvılcımların tutuşacağını da düşünememişti. Tohumların çevresiyle etkileşim bağı kesilmiş ve sürtüşmeden uzak bir ortam sağlanmıştı. Ancak her bitkinin yetişmesi, gelişimini devam ettirmesi ve olgunlaşması için mücadeleye ihtiyacı olduğunu anlayamamıştı. Bitkilerin yetişmesi için her etkenin bir rolü olduğunu ve mahsul üzerinde çeşitli etkileri olduğunu da... Bilememiş, bilememişti...

Son defa, "Of tanrı aşkına! Nerede yanıldım." diye bağıırıp cüsseli bedenini odanın dışına attı. Kendine yok yere eziyet ediyordu. Asıl kabahat hasmındaydı. Onun uğursuz makinesinde. O kadar! Bir bulmacayı çözmüş olmanın ferahlığıyla iç rahatladı. Avlu kapısının önünde durdu. Tırmığın pinekleme için ceviz ağacının koyu gölgesini tercih etmesine şaşırmadı. Kemerini iyice sıkıştırdı ve olanca yüksek sesle; "Hanım, kaymaklı katmer yap. Bir de bol acılı menemen. Ben kahveye varıp geleceğim. Çelimsiz bir misafir (!) olacak sofrada..."

KIZILCA KIYAMET

Receb Emre
@recebemre

Gördüklerine tahammül edemeyip zifiri bir karanlığın ardına saklanmış gözlerine rağmen, o ihtiyarın anlattıkları;

"Yirmi beşiydi aralığın,

Elli altı yılının kışydı

Kapıda beklenen.

Sadece kışydı!..."

Olmadı! Zuhr-û yevm-îl mefer! Olmadı!

Beklenen kış geldi gelmesine de yalnız değildi ve kışa yakışacak kadar beyaz değildi artık İSTANBUL! Alışılmadık, beklenmedik olaylar cereyan etmişti. Yeryüzü sadece o serin karla değil, tüm dünyada o büyük hatta devasa yıkımdan arda kalanlarla bezenmişti. Yürek, yanmadan bilinmez aslında ya...

Zaman her şeyin ilacı emsali, alıştı yaşananlara İSTANBUL...

"Yirmi beşiydi nisanın,
Seksen senesinin baharıydı
Kapıda beklenen,
Sadece baharıydı!..."

Sabah ılıklığına lütufta bulunurken hala doğudan doğan güneş... Alabildiğine kızıldı gündeğusu. O sessiz sabahı; bir kadının acı bağırtıları, aralıksız alıp verdiği soluğu, vücudunun her yerinden fışkırırcasına terlerin zuhredişi, huzursuz ediyordu. Harabe bir binanın herhangi bir odasında, kalabalık başına toplanmış kadının, tam dokuz ay evvel rahmine aldığı tohumu, bir insan olarak dünyaya getirmek için çile çekiyordu. Kapının dışında elinde kaçınıcınsını sardığı belirsiz sigarasıyla bir adam bekliyordu. Zaman durmuş muydu, ne! Neden kapının her açılıp kapanışında içeri girip çıkanların telaşı büyüyordu? Neden kapının aralığından da olsa içeri bir kez dahi bakmasına izin vermiyorlardı?

Bu sigara gene neden bu kadar çabuk bitti? Hiç bu kadar uzun sürmezdi anasının rahmini yarıp çıkması bir bedeninin, hiç bu kadar uzun sürmezdi kızılca tanyerinin rahmini yarıp çıkması, güneşin! İstrap, Heyhat ıstrap! Bitmeliydi artık herkes için. Bitti de...

"O sessiz sabahı; bir kadının acı bağırtıları, aralıksız alıp verdiği soluğu, vücudunun her yerinden fışkırırcasına terlerin zuhredişi, huzursuz ediyordu."

"Çünkü sabahın sükûnetini bozan seslerin, aralıksız alınıp verilen solukların sahibi o genç kadın..."

Zaman durmuş muydu, ne! Neden kapının her açılıp kapanışında içeri girip çıkanların telaşı büyüyordu? Neden kapının aralığından da olsa içeri bir kez dahi bakmasına izin vermiyorlardı? Bu cigara gene neden bu kadar çabuk bitti? Hiç bu kadar uzun sürmezdi anasının rahmini yarıp çıkması bir beden, hiç bu kadar uzun sürmezdi kızılca tanyerinin rahmini yarıp çıkması, güneşin! İstirap, Heyhat ıstirap! Bitmeliydi artık herkes için. Bitti de...

Bir zaman sonra! Hala kızılığını gerisinde bırakıp göstermemişti kendisini güneş, ince bir ağlama sesi çınılıyordu artık kulaklarda, "ohh, hay Allah'a şükür" diyenler olmuştu. Herkesin yüzüne bir anlığına tebessüm ve memnuniyet düşmüştü. Çünkü sabahın sükûnetini bozan seslerin, aralıksız alınıp verilen solukların sahibi o genç kadının, saatlerdir döktüğü o soğuk terin son damlası alından şakaklarına doğru usulca süzülürken, artık soluk alıp vermiyordu. Saatlerdir kapının dışında sükûnetini ve sabrını bozmayan o adam ise aksi bir şeyler olduğunu anlayıp, bir hışımla içeri daldı ve belden aşağısı kanlar içinde, üzerine gelişi güzel yatırıldığı yükseltiden kolları yanlarına düşmüş, giydiği bembeyaz kıyafeti sırlıklam genç kadına ilk baktığında; yüzünde bir tebessümün asılı kaldığını görüyordu. Çevresindeki birçoğu yeni yetme ama en zorlu doğumu bile kolaylıkla yaptırabilecek şifacılar, olanların açıklamasını bekler gibi baktı, şaşkın şaşkın.

Uzun sürmedi bekleyiş! Hayatı boyunca tek bir an bile tahayyül etmediği olay, vuku bulmuştu. Yatakta cansız yatan hayat ortağıyla beraber paylaşamayacağı bu mutluluğun artık onun için bir anlamı yoktu ve son yapması gereken vazifesi için kadını, sevdalısını, şu acı hayattaki tek can yoldaşını, tüm acılarının ortağını, Yâren'ini başına üşüşmüş şifacıların ellerinden sıyrıp aldı. Ve yavaş hareketleriyle, o harabe binanın tahta merdivenlerini son kez gıcırdatarak aşağı indi, daha tam ağarmamış, kızılığın kurtulmamış gündoğusuna doğru gözden kayboldu...

Paylaşılmayan mutluluğun bu kızıl meyvesi ise şifacıların sayesinde kendisine teslim edilmiş, yetiştirmek ve birçoğuna olduğu gibi ismini vermek ona kalmıştı.

Şimdi gözleri görmeyen o ihtiyar adamsa o kızıl bahar sabahında yaşananlara atfen adımı KIZILBEY koymuş. Benim bir adım yok aslında, sen ne dersen de; ben şu kıyamet vaktine bir atıfım.

BEYNİM TALAN

Özlem TOY
@koapse

Zamanın içinden geçerken savruluyordum ve her zerrem bir harfe çarpıyordu. Acıyordu ruhum sarılmış kumaşlar içinde. Tenim huzursuzluk giyinmişken ait olamıyordu hislerim hiçbir şeye. Huzursuzluğumun huzurunu, Hızır'dan isteyecek kadar çaresiz kalıyordum.

Yaşadıklarımı değil de yaşamak istediklerimi yazamayacak kadar mecalsiz, yazdıklarımı okuyamayacak kadar kederle doluyordum. Kalem bin pişman oluyordu yazdıklarından, gözlerimle göz göze gelmeyi reddediyordum. Kaderin ötesinde kurulmuş kelamın ağırlığı içinde eziliyordum. Mavinin acıdığını görmemiştik, şaşırıyorduk; ellerim, kalemim, cümlelerim, kâğıt, defter ne varsa... Dönüp dönüp okumak isterken şimdi okuyamıyordum.

Her cümlem boğazımda intihar ediyordu da öyle düşüyordu kalemimden. Soğuk bir şubat gecesi salasız ve kefansız gömülüyordu duygularım. Ah benim gözleri çocuk, aşkı yarım kelimelerim siz bunu hiç hak etmediniz. Lakin kim dengini sevmiş ki bakın beyaz bir kâğıda düştünüz ve bir damla gözyaşıyla yok olacak mürekkeple var olup kalemin ucundan düşüyorsunuz, gönlümün en kuytularına. Susuyorsunuz! Lakin lal edilmiş hislerin, söylenmemiş cümlelerin esiridir kalem. Sessizlikle cesareti olmayanların limanı. Şimdi öylece bekliyorsun, biliyorum umudun hala avuç içlerinde ve merhamet yuva yapmış gözlerinde ama unutma, yanlış yerdeki gamzenin çukuruna dolan damlayı. Unutma ki kuruyan her yaşın, yasın olarak kalsın...

Örtme sakın gülümsemele acını çünkü gülüşler bir örtü değildir ancak bir çocuğun elini tutan güvendir. Güvenilir bir limana demirlemekse cesaret ister kaostan beslenen ruhlara ve değer görmemişlere fazla gelir korkusuz sevmeler. Elbet bir gün düşeceğiz aklına, en kıymet görmediği an da kopacak kıyametler kalbinin duvarlarında.

Kelamım, sen ki tezatlar içinde tek doğruyu, sevgiyi Kâbe'n bildin şaşma, durma yaz, gerekirse hiç okuma! Sevmeyi Kâbe yapanın kiblesinde ayrılık da olur, unutma! Git gidebildiğin kadar uzağa, dört yanın tuzak, hava sisli puslu olsa da kurdun dişisi tanır en zemheri geceyi ve akıllısı unutmaz ne ayazını ne bitip tükendiğini. Yalnızca bitmesini bekler ki sabaha daha güçlü doğmak ve bahara daha dişisini doğurabilmek için... Sen ki yağın ne karsın, ne fırtına, ne eksilere düşen hava sıcaklığı sen cennetten vazgeçen Havva'nın kızı, ilk şifacı, ilk şaman, Tanrı'nın ustalık eserisin bu yüzden dişisin!

Çıplak ayaklarınla toprağın kalbini kendi bedeninde hissedecek kadar güçlü, rüzgarın saçlarını dağıtmasına izin verecek kadar cüretkar, ateşin içinden geçebilecek kadar gözü kara, tüm hayvanların ruhlarını görebilecek kadar âlim, zulme başkaldıracak kadar cesur, esaretin zinciriyle özgürlüğün gücünü azat edecek kadar kararlı, inanmışlığın ardından gidebilecek kadar yolcu, insanı doğurabilecek kadar mucizevi, yıldızların ışığı, ayın huzuru, bulutların hoyratlığı ve tepelerin uçultusu, çimenlerin gökyüzüne sevdası, renk renk çiçeklerin kokusu, yağmurun şifası, güneşin yaşam kaynağı olacak kadar ilhamsın tüm şairlere. Bundandır beynin talan oluşu ve senin kelimelerinin bir isyan edip bir susuşu.

Yazdın işte, yine en asil isyan cümlelerini! Bırak kırılmış ve incinmiş duygularını, cemre havaya düşmüş ayazı yeryüzüne; sen gül ki önce hava, su sonra toprak ve en son kalpler ısınsın!

"Kelamım, sen ki tezatlar içinde tek doğruyu, sevgiyi Kâbe'n bildin şaşma, durma yaz, gerekirse hiç okuma!"

KARA KEDİLER

Van Hayvan Sesi
@vanhayvansesi

Sevgi içten gelir. Sevgi söz konusu olunca geriye kalan her ne varsa önemsiz kalır.

Bir canlıyı sevince görüntüsü değil kendisi önemli oluyor, size hissettirdiklerine paha biçilemiyor. Bir çok toplumda dini veya kültürel etkileşim nedeniyle insanoğlu uğursuz görüp, dışladı kara kedileri. Hatta kimi toplumlarda yaygın olan batıl inanç türlerinden ötürü kara kedilerin geçtiği yoldan bile geçilmemiştir ki en basit örneğidir bu, kara kediler aleyhine olan durumlar içerisinde. Dünyanın bir çok yerinde insanlar kara kedileri gördüklerinde şeytan taşlar gibi taşlamış, yiyecekleri bir lokma yiyeceğe muhtaç etmişler, yaşama haklarının olduğu yeryüzünün bir çok yerinden kovmuşlar ve hatta öldürmüşlerdir tarifsiz şekillerde...

Düşünüyorum da kaç kara kedi açlıktan öldü ya da kaç tanesi bu işkencelere maruz bırakıldı? Tahminim diğer canlılara oranla sayılarının çok fazla olduğu. Günümüzde dahi kara kediler açısından durum çok farklı değil. Bu çağda bile en son tercih edilen, en az sevilen onlar. Sizce de bu durumun değişmesi gerekmez mi artık? Birtakım yanlışları değiştirmemiz gerektiğine inanıyorum.

Lafta ırkçılığa karşıyız hepimiz. Bu tutumumuz neden lafta kalsın, neden yaşantımızda, yaşadığımız toplumda bu tutumumuzu eylemlerimize yansıtıyoruz? Siyahı beyazdan ayırmadan yaşamayı öğrenmedikçe neyi düzeltebiliriz... Zıt kutupların birlikte olması en büyük zenginliktir dünyanın. Bunu görebilmek hiç de zor değil...

Belki de asırlardır yapılan en büyük hata "kara kedilerin" geçtikleri yoldan geçmemektir. Kara kediler yürüsünler, bizler geçtikleri yoldan yürüelim. Bu yol bir canlının görüntüsünün değil bize hissettirdiklerinin önemini anlatacak. Hadi o yoldan yürüelim!

"...kaç kara kedi öldü ya da kaç tanesi bu işkencelere maruz bırakıldı?"

YARINA KADAR YAŞAR MIYIM?

İrem SÜT
@iremmisut

Aşık Veysel'in portresinin üstünde Charlie Chaplin'in olduğu bir gri duvarın karşısında çay içiyorum. Sağ tarafta çeşitli tablolar var ama ne olduğuna dair bir fikrim yok. Onların önünde de iki adet ısıtıcı var. Biri aktif yanıyor, ötekini gücü tükenmiş gibi. "Sıcaklık sanat içindir" demek istiyor her kimse bu yerin sahibi. Kim bilir belki de resimlere daha yakından bakılsın diye açık bir çağrıdır.

Kuzenim Okan'ın dershanesine yakın bir yerdeyiz. Kafe desem pek değil, pastane sanki çok iddialı. Oturmamış bir hamur dünyası işte. Daha önce defalarca önünden geçtik. Hatta bununla yetinmeyip ayak üstü aldığımız poğaçalar olmuştu. Gerçi tadını pek hatırlamıyorum sadece fiyatı uygundu. O sebeple olsa gerek ayaklarımızı tekrar bizi buraya getirdi.

Okan'ın dış dünyayla hiçbir ilgisi yok. O sadece test kitaplarına gömer kafasını. Onun dünyasına kümeler, olasılıklar ve çözülmeye dair ne varsa her şey hakim. Hayatın olağan akışında olan şeyler onun için yok. Elini başına koyup sıradaki soruya bakar ve her yeni soruya daha çok kafa yorar. Belki de kitaplarda problemler çözmek dış dünyada sorunlarla hemhal olmaktan daha iyidir.

Kariyer basamaklarını çıkmış biri değilim. Doğru düzgün bir işim bile olduğu söylenemez. Babamın kırtasiye dükkanında benden çok mesaisi olan kağıt ve kalemlerin yardımcısıyım. Ben kendi yaşantıma sırt çevirip dışarıyı seyretmekten keyif alıyorum. Bu da böyle bir yaşantı. İnsanın illa bir gayesi mi olmalı yaşamak için?

"Bu da böyle bir yaşantı. İnsanın illa bir gayesi mi olmalı yaşamak için?"

Başımı sağa çeviriyorum. Bağıra bağıra konuşan sırtı bana dönük orta yaşlarda bir kadın ve ondan biraz yaşlıca bir adam hararetle konuşuyor.

-Yok, olmaz bu değil.

-Peki bu olsun.

-Hayır bunu mu buldun, bu mu başarın?

-En iyisi Tuğba'ya soralım

-Tuğba?

Elinde süpürgesi ile başörtülü genç bir kadın geliyor.

-Buyur abla?

-Bu nasıl?

-Ne desem bilemedim. Bunun burnu biraz sanki fazla gibi...

-Peki buna ne diyorsun?

-Bunun da yüzü sanki gerçek değil...

-Aa olur mu? Onların ikisi de arkadaşım.

-Doğrudur abla, sen sorunca öyle dedim kendimce...

-Sen en iyisi bize çay getir.

Beklediği cevabı alamayan kadın dudak kıvrarak karşısında oturan adama dönüyor. Adam ensesini kaşıyarak gülmeye başlıyor.

-Bak gördün mü? O kadar emin geçinme kendinden. İkisinin de alıcısı yok. Biri patates, diğeri püresi...

-Yakışık oluyor mu şimdi bu konuşma. Ben sana dostluk vazifemi yapayım. İkisi de korodan arkadaşım. Hiçbirinin kötülüğünü görmedim.

-Benden uzak olmaları benim için yeterli.

-Aman iyi hep bu kafada ol.

Konuşmayı istemlice dinlemeye devam ediyorum. Merakım artıyor. Acaba fotoğraftaki kişiler kimler? Ne olduğunu bilmediğim seçenekleri reddeden adam burnunu çekerek bir kaç günlük yağlı saçlarına dokunuyor. Okan'a dönüp bakıyorum. Dünyayı kurtaracak bir azimle çalışıyor. Kadın gider ayak bir tavır içinde. Hay aksi nereye gidiyor ki?

Yanına gidip sorsam ayıp olur mu acaba? Hadi sual ettim diyelim, ya terslerse? Hoş nazik birine benziyor. Ama tüm kadınlar ince görünür. Sonrası hiç belli olmuyor. Ama merak ettim bir kere. Kadın cüzdanından çıkardığı parayı arkadaşına uzatıyor. Adam senin paran burada geçmez gibi bir bakış atıyor. O da sen bilirsin karşılığını verip masadan kalkıyor. Dükkânın kapısından çıkıyor. Benim içimde bir boşluk duygusu beliriyor.

-Ben birazdan geleceğim Okan.

Çocukta ses olmadığı gibi kıpırdama dâhi yok. Yerimden kalkıyorum.

Kadın sokağın bitiminden sola dönüyor. Kendisini takip ediyor olduğumu düşünmesin diye ağır adımlarla gidiyorum. Kendisinde topuklu ayakkabılar olduğu için fazla uzaklaşamaz diyorum. İleride Fırdöndü Pasajına girdiğini görüyorum. Nereye gidiyor bu kadın? Merdivenlerden yukarı çıkmaya başlıyor. Ben de peşinden gidiyorum. Birden ışıklar kararıyor. Hemen eski halini alıyor. Kahretsin kadın beni görüyor.

-Sizi tanıyor muyum acaba?

-Yani... Tam sayılmaz...

-Ne kadar yarım o zaman?

Bir an afallıyorum. Söylesem ne olacak sanki?

-Ben az önce oturdunuz kafedeydim. Belki tuhaf olacak ama arkadaşlarınıza telefonunuzda gösterdiğiniz fotoğrafları merak ettim .

Kısa bir sessizlik oluyor. Ardından ortalama bir martıdan daha korkunç biçimde bir ses yükseliyor. Gülüyor gibi duruyor. Böyle bir hüznün olamaz zaten. Hem ürküyor hem de mutlu oluyorum.

-Bu kadar yolu bunu sormak için geleceğine, orada sorsaydın ya!

-Yok, yol yormaz.

-İlahi, vapurla Karaköy'e geçsem peşimden mi gelirsin?

Evet anlamında kafa sallıyorum. Kadın bakışlarıyla şöyle bir süzüyor. Benimle gel anlamında elini sallıyor. Ben de peşi sıra gidiyorum. Garip bir kapı koluna sahip bir dairenin zilini çalıyoruz. Kimse karşılamıyor. Kapının kendi kendine açılmış olmadığını düşünüp, yüzünü göstermek istemeyen birinin uzaklaştığını hissediyorum. İçeriden Türk Sanat Müziği ezgileri yükseliyor. Bu tür, tombul birini salıncakta sallamak gibi geliyor bana. Ruhum çekiliyor sanki o an...

İçerde fıstık yeşili koltukların üstünde saçları kuş yuvası gibi olan iki kadın ve gözleri tamamen kapalı bir ihtiyar adam hangi makamda olduğunu bilmediğim bir şarkıyı söylüyorlar. İsmi hâlâ bilmediğim kadın kapısının üstünde siyah çarpı işareti olan bir odaya giriyor. İçeriye giriyorum. Yeni bir şey keşfetmiş gibi gözleri birden parlıyor.

-Sen fotoğraftakileri merak ediyorsun değil mi? En iyisi ben sana canlı getireyim.

-İşte fotoğraftaki Şefika Hanım.

Bu da benim arkadaşım şey... Neydi ismin?

-Adım Muhsin.

-Evet hadi Muhsin ile tanışın Şefika.

Diğer kişi nerede diye soramıyorum. Kadının heybetli görüntüsü ağzımı açmamı engelliyor. Birden kapı kapanıyor. Hatta üzerimize kitleniyor. Ben kapıya doğru yöneldiğimde Şefika Hanım'ın yüzünde bir şaşkınlık ifadesi oluyor. Üzerine doğru yürüsem mi diyorum. Bir böceğin ejderhaya dayılık taslaması gibi olur diye vazgeçiyorum. Dişlerimi sıkıyorum. Gözlerini açarak yanıma yaklaşıyor. Ürperiyorum.

10'a kadar say diyorum. Başlıyorum saymaya.

-Bir, iki, üç,..... ve on. Ne istiyorsunuz benden ?

-Tekrar say!

Yeniden başlıyorum. Şeytan dürttü değil mi? Ey akılsız... Sığamadın koltuğuna şimdi say dur!

Sırtımdan pul pul terler aktığını hissediyorum. Ayaklarımın altında sanki zemin kayıyor. O esnada çalışma masasının üstünde bir kitap görüyorum. Üzerinde "Yamyamlara Yol Çok" yazılı.

Gözlerim sanki kararıyor. Bu odada sanki un ufak olacağım, dahası yok olacağım. Şefika delgeç gibi olan ağızla tekrar ona kadar say diyorum.

-Bir, iki, üç...

Zihnimde Okan'ın masa başındaki aritmetik dünyası beliriyor. Bilmездim merak sahasına sürüklendikçe rakamlar çılgınlık dönüşüymüş.

-Kimse yok mu? Yarına kadar yaşar mıyım?

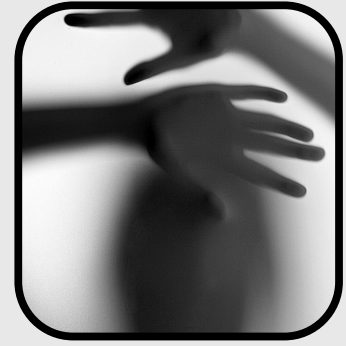
"Nereye
gidiyor
bu kadın?"

ŞAHMERAN'IN GÜNCESESİ

Şahmeran

Sürekli savaşıyoruz son zamanlarda. Hücum hâlinde durmadan saldırıyor. Her boşlukta, her fırsatta yaralıyor.

Dayanamadım en sonunda peki dedim, kapattım diğer sesleri; susturdum kalbimdeki diğer defterleri. Anlat dedim, anlat; lakin dur! Ocağa bir kahve koyayım şöyle bol köpüklüsünden. Malûm iyi eşlikçidir derin muhabbetlere. Eskiden hızlı yapardım tüm işlerimi; cezveyi hızla, kahveyi hızla alırdım yerinden. Yüksek ateşte hızla pişerdi kahvem. Hızla hüpletirdim. Oysa şimdilerde yavaşladım, kabullenmeye başladım; zamana karşı savaşı asla kazanamayacağımı... Ben yavaşladıkça her şey yavaşladı sanki. Saatteki zemberek, havadaki kuş, yoldaki yolcu, cezvedeki kahve fokurtusu, kalbimdeki ritim, damarlarımdaki kan, zihnimdeki sesler... Hepsi... Onlar yavaşladıkça içlerindeki ruhlar belli suretlerde görünür oldu gözüme.

Neyse çok dağıttım konuyu. Beni bekliyor olduğu yerde, ağaç olmuştur beklemekten. Anlat hadi kavganı, savaşını! Öylece pencere ardından izlediğin hayatını ve hayatları. Gözlerin kapalı elinde tuttuğun o keskin hançeri neden en olmadık zamanda; bazen en neşeli, bazen en kederli yerde kalbimin tam ortasına sapladığını. Anlat, kalabalıklar içinde ansızın beni onlardan koparıp alışını bazen de en ıssız dehlizlerde gezinirken Konur Sokağın gibi bir kalabalığa fırlattığını. Sen anlat ben susuyorum. Pes ettim, kabullendim. Dur! Belki de pes etmek değil bu, daha da güçlü hissetmek. Belki de delirmek... Belki kaybedecek bir şeyimin kalmayışı yahut kaybetmek ve kazanmak sözcüklerinin bendeki karşılığının değişmesi... Neyse, önemi yok. Neticede burada, bu sonsuzluğun lünaparkında, durmadan dönen bu atlıkarıncada baş başayız bundan sonra.

Dünya isyan ateşini yaktı, dedi. Silahlarını kuşandı, ateşini yaktı ve biz o ateşin altında kaldık. Duygularımız, hayallerimiz, fikirlerimiz bir çit sesi kadar dayanabildi. Ve o çitirtılardan kendi seslerimizi duyamaz olduk, birbirimizi anlayamaz olduk. Can havliyle üstümüzden attığımız harların başka bedenlerde çıkardığı "çıt" sesini umursamaz olduk. Kendi derimizin altındaki çirkinliği görmeden, karşımızdakinin yaralarıyla alay ediyoruz.

Dünya ateşini yaktı ve biz o alevlerin altında kaldık, diye devam etti. Bu yüzden sen, benimle olduğunu sandığın bu savaşın içindesin. Aslında ben bir hiçim; koca, isli bir boşluk... Birazdan yıkayacağın o bulaşık suları arasında kaybolup gideceğim. Lakin sen bir süre daha burada, bu ateşin içinde kendinle ve diğerleriyle kalacaksın. Aklın varsa diğerleri gibi o ateşin içinde debelenip durma. Yürü ormanın derin sessizliğine, yürü kendine, kozana doğru, dedi.

Gözlerimi kapatıp sessizliğe, o ormana doğru bir adım attım. Tekrar gözümü açtığımda ses yoktu, kimsecikler yoktu. Bir savaştan arda kalan benliğimi ateş çemberinden çıkarıp kucağıma aldım. Kaç yaram vardı bilmiyorum, saymaya tenezzül bile etmedim. Kahvemden köpüklü yerinden usulca bir yudum aldım ve önce kendimi, sonra insanları yaralarından sevmeye başladım.

"Eskiden hızlı yapardım tüm işlerimi; cezveyi hızla, kahveyi hızla alırdım yerinden. Yüksek ateşte hızla pişerdi kahvem. Hızla hüpletirdim."

KÖR, SAĞIR, KORKAK

Kırık Harami

İnsanoğlu dediğin dört bir yanından bir zırhla örtünmüş sanki bir kalenin içinde, merkezinde; kapanmış, kapatılmış gibi yaşıyor. Varlığının sırrı bir kapanmışlıktan oluşuyor.

Varlığı da yokluğu da pencereden yoksun. Gezegenin gülen yüzü güneş onun varlığına dokunamıyor bile. Rüzgâr da yağmur da ondan çok uzak sanki.

İnsanoğlu, sanki dünya kendisiymiş kendi içiymiş gibi yaşıyor. Sırrı her neyse, olur da açığa çıkar diye ölesiye korkuyor. Olurda açığa çıkarsa diğerleri ne düşünür, ortaya çıkan hakkında nasıl eleştiriler gelir korkusuyla debeleniyor. Ağlamanın vaktinde gülüyor. Gülmenin vaktinde ise işte ne denirse... Yoksa ne düşünür diğerleri? Ağlanır mı hiç, erkekler ağlar mı hiç? Ayıplanırlar diye ödleri kopuyor. Öyle güçlü çelik yapılı, demir örgülü bir maske ki bu; arkasında yatan normal, sıradan, güzeli, masum olanı ucundan bile göstermiyor. Belki kırlarda bir kelebeğin peşine düşecek tatlı bir çocuğu hapsediyor bu çelik duvar. Bilmiyor ki aslında, o duvarın arkası yok mu işte o gerçektir, hakikidir. Çelik zırhın arkasındaki gün gelir büyür olgunlaşır mı zannediyorsunuz, kocaman bir hayır... Bu insanlar asla büyümaz asla yeşerip doğaya tohum katamaz çünkü büyümek demek, varlığını her an sunmaktır; tek olmak, bir olmaktır; çıplak, korumasız, açık olmaktır dünyaya. İşte varlık kendini o zaman bulur ve anlam kazanır, büyümek ancak o zaman gerçekleşir.

İnsanoğlu her yerde, dünyanın her noktasında artık. Ama bu insanlar gerçek sırrın herkesle paylaşıldığında anlam kazanacağını hiç öğrenemeyecek. Hayat sona doğru adım adım yaklaştığında bile içlerinin derinliklerinde üzgün, şekeri hiç yalamamış, hayalleri hayal olmamış çocuğumsular kalacak yani çocuk bile denmeyen bir sızı... Ve kulaklarında çınlayan koca bir ses: Sahte olan hiçbir şey var olamaz, sahtelik büyütülüp paylaşılamaz.

"Ağlanır mı hiç, erkekler ağlar mı hiç?"

SENTETİK GERÇEKLER

Ahmet YILMAZ

Özgürlük kavramı diye açtığımız bahisler irade ve metafizik özgürlüktür. İrademiz reel iken, metafizik duyular ötesidir. Bazı görüşlerden yola çıkarak özgürlük kavramını açabiliriz

a) Belirlenimcilik doğrudur, özgürlük bir hayaldir.

Bu görüşte katı bir nedensellik vardır. Oysa ilk cümle problem yaratabilir çünkü her bir olayın mutlak nedensellik içinde olduğunu kanıtlayabilecek bir durum yoktur. İkinci durumda ise özgürlük bir hayaldir durumu yanlış olmamakla birlikte sadece hayaldir demek doğru olamayacaktır.

b) Özgürlük gerçektir, belirlenimcilik yanlıştır.

Bu görüşte ilk cümle özgürlüğün kavramsal gerçekliğine vurgu yapıyorsa eğer doğrudur diyebiliriz ancak insanın iradesinin mutlak özgürlüğü vardır vurgusu yapıyorsa eğer burada bu özgürlükten bahsetmek pek mümkün gözükmemektedir. İkinci cümledeki belirlenimcilik yanlıştır ifadesi ise mutlak manada eylemlerin belirlendiğini vurgu yapmaktadır ki bu tezin de doğru olduğunu söylemek iradenin özgürlüğüne ket vurmaktır.

c) Özgürlük ve belirlenimcilik birbiriyle uyuşabilir.

Bu görüşte bütüncül düşüncenin eylemsel dönüşümüne ve iradesel seçimin sonuçsal belirlenimciliğine aktarım yapmaktadır.

Bu türden tartışmalar ve ilkeler özgürlük kavramından hareketle gerçeklik ve doğruluğun analitik ve sentetik oluşumlarını anlatarak değer oluşumunda ve kendini akli nedenlere dayanarak ifade eden felsefe aracılığıyla düşünmeye götürmektedir.

"...özgürlük bir hayaldir..."

VERMEYİNCE MÂBUT NEYLESİN MAHMUT

Çul Çürüten

1820'li yıllardı hiç unutmam, Sırp taşkınlıklarını bastırmak için Balkanlarda akıncıları komuta ediyordum... Densiz deyyuslara veriyordum küsküyü... Aylar sonra bir yıllık izin kullanayım diyerekten İstanbul'a gelmiştim. Tıkandı Baba kahvesinde idim, küp şekeri çaya bandırıp ağzıma atmıştım ve üstüne Tıkandı Baba'nın sandık çayından ilk yudumu höpürdetmişim ki 3310 kodu ile anons geçildi telsizlerden... O dakika vardım huzura, çaktım selamı Hünkarımıza...

Sultanımız II.Mahmut'un dillere destan hazinesini duymayanınız yoktur. Bu hazineler dilden dile dolaşırdı. Şu an ismini bahşedemeyeceğim dönemin en iyi casusluk biriminden hafiyeye arkadaşlar İstanbul'un her semtinden bilgi ve dedikodu toplarlardı, bunların doğruluğunu teyit edip Şevketlü Hünkarımız Sultan II.Mahmut'a tap sikrit yazılı Amerikan mektup boy zarf ile bildirirlerdi. Bu tap sikritler içinde bir bilgi varmış ki orada yazarlar kolay kolay yenilir yutulur cinsten değilmiş. Her sözün sonunda: "Bu Sultan Efendi bunca hazineyi cariyeye yediyor da ahaliyi düşünmüyor. Ahirete mi götüreceksin, orada da saray mı kuracak bu Mahmut?!" diyen bir adam varmış. Devletli Sultanım bu adama için için öfkeleniyormuş... Ardi arkası kesilmeyen bu can sıkıcı malumatlardan canı sıkılan Sultanımız "Çul Çürüten tez huzura gelsin!" deyu emir vermiş İstanbul Beylerbeyi Rıza Baba'ya. O da telsizden beni çağırılmış... Anlayacağız, mevzu Çul Çürüten'lik bir mevzu...

Aldım istihbaratî malumatı, saniyesinde yaka paça getirip attım adamı Padişahımızın ayaklarına... Devletümüz Emirü'l Mü'minin tüm hiddetiyle verdi azarı: "Bana bak! Sen böyle etrafta bilip bilmeden ne atıp tutarsın bre densiz? Bilmez misin ne yükler var omuzlarımızda? Bilmez misin geceleri rahat uyumamaktayız?" Padişahın azarı işiten adam sus pus oldu, ezildi büzüldü, çöktüğü yerde kalakaldı. "Her lafın sonunu da, Padişah bize yedirmiyor, cariyelerine akıtıyor malı mülkü diye veryansın ediyorsun?" diyerek devam etti Sultanımız. Artık kellesinden de korkmaya başlayan adam, kaçacak delik aradı desem yeridir. Bu ahvali gören Padişahımızın yufka yüreği dayanamadı: "Lanet olsun içimdeki yufka yürekliliğe! Sana bir şans tanıyacağım. Tanıyacağım amma ve lakin sen de söylenmeyi bırakacaksın." Dedi. Adam bu tutum karşısında afalladı ve son anda "Ferman Adlî Sultanımındır!" deyip el etek öptü.

Sultanımızın emri üzerine kapılar açıldı, beraberce hazine dairesine gittik... "Kenardaki küreği al ve daldırabildiğin kadar dibe daldır. Kürekte kalan altın senindir. İyi düşün, nereden almak istersen oraya daldır küreğini. Bir şansın var. Ona göre!" dedi adama Fermanımız. Padişahın sandığı gibi zalim biri olmadığını anlayan, azardan yıkılmış ve gördüğü hazinenin mükoluğu karşısında dili tutulmuş olan adam heyecanla küreğe sarıldı. Daldırabildiği kadar derine, çil çil altınların dibine daldırıp küreği sevinçle. Küreği çıkardı ki ne gördük? Küreğin üstünde bir tek altın parıldıyordu. Evvel hayret ettik sonra gördük ki adam heyecandan küreği ters daldırılmış... Bunun üzerine Sultanımız: "Gördün mü evladım, kazanmak o kadar da kolay değil... Yapacak bir şey yok! Al o bir altını, git ve bir daha sakın benim hakkımda atıp tutma." Dedi adama. Sonra bana dönüp o meşhur sözdeyişi söyledi: "Görüyorsun ya zehir hafiyem Çul Çürüten, Vermeyince Mâbut, neylesin Mahmut?"

SEVGİSİZLİK ENGELİ

"Bir şeyin gerçekleşmesini önleyen sebep, mâni, mahzur, müşkül, pürüz, mânia, handikap, ket."

Türk Dil Kurumu, engel sözcüğünü bu cümleyle tanımlamıştır. Daha öncesinde sakatlar, özürülüler diye sınıflandırılan özel bireyler günümüzde engelliler nitelendiriliyor. Bu vasfa sahip bireylerin varlığı çok öncelere dayanmasına rağmen II. Dünya Savaşı'nın ardından ortaya çıkan ağır bilançoda ehemmiyet kazanmıştır.

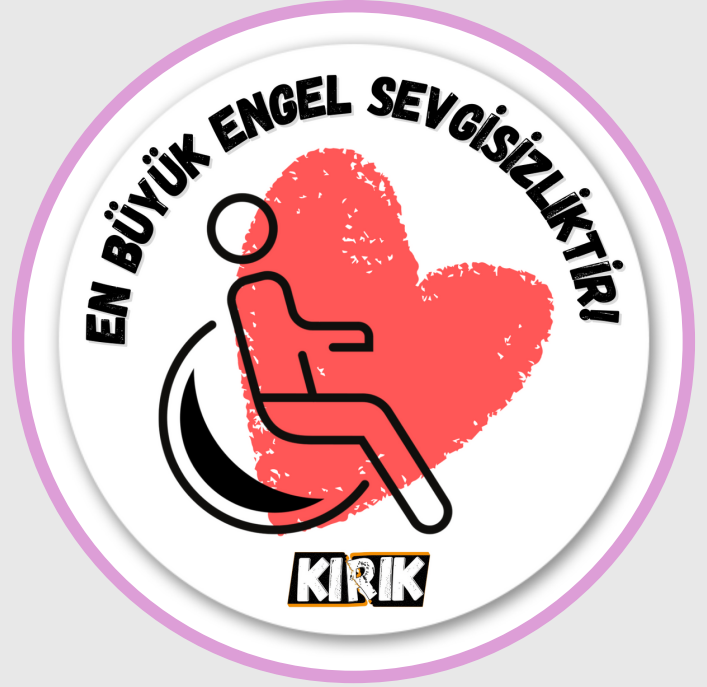
Her ülkede olduğu gibi ülkemizde de hatta sayılır sayıda engelli birey bulunmaktadır. Türkiye'de yaklaşık 8.7 - 9 milyon civarında engelli olduğu kabul ediliyor. Bunlar ortopedik, zihinsel, görme ve işitme engelliler olarak anılıyor. Bu verilerin yanı sıra Dünya Sağlık Örgütü'nün engelli (disabled) tanımında zihinsel, ortopedik, görme ve işitme engelliler kavramlarından başka sosyal engelli kavramı da yer alır. Türkiye'de de hiç kuşkusuz milyonlarca sosyal engelli var.

Sosyal engel nedir? Sosyal engelin oluşmasında temel unsur nedir?

Sosyal engel, engellilik halinin fiziksel ve zihinsel farklılıklardan doğan normatif bir durum değil, bu farklılıkları gözetmeyi başaramamış toplumun yarattığı sosyal bir başarısızlık durumudur. Bu engel kavramına göre sistemik bariyerler, önyargılar ve kasti veya istemsiz sosyal ayrımlar bazı zayıflıkları bulunan insanların topluma istedikleri şekilde katılmasına engel olmaktadır.

Sosyal engelin oluşmasında birincil öncül sevgisizliktir! Sevgisizlik en büyük engeldir. Yazının başında değindiğimiz engel tanımı ve bu tanımın meydana gelmesine olanak sağlayan başlıca faktör sevgisizliktir diyebiliriz.

Bu kavram doğaldır ki bizim kadar sosyal engelliye sahip olmayan gelişmiş zengin ülkelerde geçerli oluyor. Umut edelim ki biz de gelecekte bu düzeye varabilelim. Unutmayalım, sevgisizlik en büyük engeldir!

SEVGİ VARSA ENGEL YOK!

GELECEK ELLERİNDE

Küresel İklim Değişikliği Nedir?

Küresel ısınma olarak da adlandırılan iklim değişikliği, karbondioksit ve metan gibi sera etkisine neden olan gazlar sebebiyle oluşan, Dünya üzerinde yıl boyunca hava, kara ve denizde ölçülen ortalama sıcaklıkların artışı dolayısıyla küresel çapta iklimler üstünde gözlemlenen değişimlerdir. İklimde oluşan herhangi bir değişiklik, sadece insanları değil bölgedeki bitki, hayvan ve diğer canlıları da direkt olarak etkiliyor. Örneğin, Türkiye'nin mikro iklim bölgeleri ve biyocoğrafyası, eşsiz ve zengin bir biyoçeşitliliğe sahip. Ortalama sıcaklıklardaki artış, yağışların azalması ve iklimdeki değişimler, Türkiye'ye özgü pek çok canlının neslini tehlikeye sokuyor. Kuraklık ve susuzluk gibi tehlikeler, tarımdaki verimliliği azalttığı gibi pek çok canlı türünün geleceğini de tehlikeye atıyor. Bu nedenle, küresel ısınma ve iklim değişikliği problemlerine çözüm ararken çok yönlü düşünülmesi gerekiyor.

Küresel İklim Değişikliği Nasıl Önlenir?

İklim değişikliğinin gözle görülür sonuçları gözlemlenmeye başladığından beri, bilim insanları neler yapılabileceği konusunda çalışmalar yürütüyor. Küresel Isınma BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve KYOTO Protokolü gibi adımlarla, hükümetler de karbon salınımını azaltarak iklim değişikliği etkilerini azaltmaya çaba sarf ediyor. Küresel iklim değişikliğinin önüne geçmek için sadece hükümetlerin politikalar oluşturması yeterli değil. Toplumun küresel ısınma konusunda bilinçlendirilmesi de gerekli. Uzmanlar, bireysel olarak atılacak küçük adımların bile ortalama sıcaklıklarda gözlenen artışı azaltma konusunda oldukça etkili olacağı görüşünde.

Küresel iklim değişikliği etkilerini azaltmak için bireylerin yapabileceği pek çok şey var. Öncelikle, hükümetler üstünde sürdürülebilir politikalar üretmeleri konusunda baskı oluşturmaları, çevre odaklı kararlar alınmasında oldukça etkili. Örneğin, yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvik edilmesini ve fosil kaynaklardan enerji üretilmesinin sınırlandırılmasının hükümetlerden talep etmesi gerektiğinin altı uzmanlar tarafından özellikle çiziliyor. Peki başka neler yapılabilir?

- Sürdürülebilir Tarıma Destek Olun •Uçak Kullanımını Sınırladın •Faturalarınızı Azaltın •Yeşil Alanları Koruyun
- Daha Az Tüketin •İnsanlarla Konuşun •Yatırımlarınızı Gözden Geçirin •Su Hayattır, Hayatı Gereksiz Yere Tüketmeyin

**ORMANLAR YEŞİL, DENİZLER MAVİ
DÜNYA ÖZGÜR KALSIN!**

ADAM, KADIN, ŞİİR

Mimar Sinan ELTER

17 Kasım günü ikindinin son demleriydi
Kahverengi tonlarının beton grillğine bulandığı
Distopik bir kasabada
Bir adam suhuletle duruyordu kaldırımında
Bir kadın henüz indiği karşı kaldırımında pervasızca savurdu saçlarını
Adam, önce saate baktı sonra da kadına
Uzaktan adama doğru baktı kadın
Göz göze geldiler, gülümsediler...
Küçük bir tebessüm, o an
Ne kadar mutlu edebilirse ruhunu insanın
O kadar mutlu oldular.
Bu mutluluk paralelinde
Kırpık uçlarından her ikisinin birer damla hüznün aktı damarlarına onlardan habersiz
İnce bir telaş, yerli yersiz bir korku,
Bir umut kavuşmak, belki de sonsuz bir paradoks...
Kim bilir?

Adam oturduğu taburede dalgın, caddeye bakıyordu,
Çocuk elinde iki ekmekle bayır aşağı koşuşturuyordu,
Kedi kahve dükkanının camından kendi halinde insanları izliyordu,
Belediye kamyonu hayatından bezmişçesine çöp topluyordu,
Kadın iç dünyasına akıttığı gözyaşlarını yüzündeki maskeyle gizlediğini sanarak herkesten, kaldırımında yürüyordu...
Bir kez daha göz göze geldiler, adam ve kadın
Bir esinti narince yüzlerini okşarken.
Bir sessizlik çöktü akşama.
Bir yudum su içti kadın, adamın avuçlarından.
Bir solukluk huzur buldu kadın, alnını dayadığı adamın dudaklarından.
Serçe korktu, ansızın ışıldayan sokak lambasından.
Kedinin canı sıkıldı olan bitene, iç geçirdi anlamlandırdıklarından.
Adam göz yaşlarını sildi kadının, sağ ve sol ellerinin baş parmaklarının uçlarıyla; elleri titredi...
Hulâsa, sarıldılar; adam kadına, kadın adamlara.

GELİRSİN

Gül ÖZDEMİR

@gull_ozdemir

Ömür dediğin üç değilse beş gün,
Kaçıcısının sabahında sana açar gözlerim?
Gelirsin elbet bir gün, tarumar yapraklarımı titretir adımların.
Elbet gelir kupkuru ve gururlu bir "Nasılsın?"ın.
Gelirsin elbet bir gün,
Bilirim, boğar o sığ kalabalıkların.
Diyorum ya gelirsin mağrur bir tebessümle
Çoktan inmiş olur gözlerime çizgileri sensiz geçen yılların.
Sonra alır bir büyük, açarız Müzeyyen'i.
Bir bahar akşamı rast getiririz ayva dilimlerine kahveyi.
Bakar da soramam "Neden?" diye gözlerine...
Gelirsin bilirim, bir gün elbet gelirsin.
Çoktan ağartmış olur saçlarımı mevsimler.
Ben beklerim yanlış anlaşılmasın da
Güzelliğim nankördür
Beklemez, solar gider.
En güzel yıllarım da böylece sensiz geçer...

İLKBAHAR

Mehmet Nazım ÖMEROĞLU

Bakışlarında saklanıyordu yaşlandığım
Öylesine seviyordu ki gözleri çaktırmıyordu
Kırışıklıkların yüzümü doldurduğunu
Alnıma değen gezegeni saran paralel evren algoritmaları dahi
Bahse konu olmuyordu sadece seviyordu gökkuşağı gülüşüyle
Benli yanlarını kendine almış senli yanlar bırakmış
Bir metrobüs durağında yoldaşığma keyfe keder oturtmuş
Sıkı sıkı tembihlemiş güldür yüzünü diye
Kaç metrobüs kaçırdığımı hatırlamıyorum
Saat epey geç olmuş batan güneşten belli
Belli olan tek şey güneşin dönengecinde çizgi prizmaları değil gibime geliyor
Yedi düvelde sesi yankılanmış gül-i zarımın
benden bahsediyor yine hararetili hararetili överken de sever mi bir insan
Kaç insan böyle
Her insanda da bu böyle midir
Hani insan konuşarak sever ya
Bu bakarken de seviyor yeri cennet olasıca
Benim yerim belli de gülüşüne hürmeten affeder mi
Yaradan yarattığını diye diye ölümden kaçır mı insan hiç
Kaçmak değil de kırlarda koşmak ne güzeldir
Şu ilkbaharda yeşeren otlarda
Ne zamandı sahi
Şu ilkbahar...

UNUTULMAYAN

İnci ELENCE İLTER
@yoklugumaiyibak

Şehrin tüm caddelerine sokaklarına,
Her gece yayılan kokun yine sızlatıyor içimi
Ve ben yine senin esaretinde,
Uykusuz gecelerin kuytu köşelerinde bekliyorum.
Sensizliğin ayazında üşüyen ellerimi
Her cebime soktuğumda
Senden sonra ceplerimde biriktirdiğim kırıklar
Batıyor parmak uçlarıma,
Baktığım yerde seni göremeyen ağlamaklı gözlerimi,
Sızlayan ellerimle saklıyorum.
Sokak lambalarının çapraz duvarlara vurarak oynadığı oyunun içinde gölgene bile razı gözlerim.
Yoksun ve ben yine katlediyorum kendimi
Ama ölmüyorum, ölemiyorum
Ben, sensiz ölmeyi bile beceremiyorum,
Ben, seni unutamıyorum
Çaresiz dönüp karanlık odama uykulara teslim oluyorum inan bana rüyalarım nöbette,
Ya gelirsin diye.
Sen sakın dert etme beni kendine,
Ama gözlerime bazen gelir gider benim seni dert etmelerim...
Zaman sinsiz bir sessizlik ile geçerken
Alevler içinde yanan, çırpınan kül olmayan acılar bırakıyordu
En kötüsü bu acılar bir ömür sürecekti...

DELİCESİNE DELİRMEK

Dede Sefer AKDOĞAN
@seferakdogan

Aşkın nârında yanmasaydım eğer
Deşmeseydi beynimi bu ilahî hançer
Kesmeseydi sırtımı bu bakır eyer
Ben elif gibi doğrulmazdım

Bu kadar haşin esmeseydi rüzgar
İncitmeseydi tenimi yaman vuran boran ve kar
Kirpiğinden dirhem dirhem dökmeseydi beni yâr
Ben kâminden noksana savrulmazdım

Kanım akmasaydı yalancı sıratla azar azar
Çağırmasaydı hisimlerim, kendi isteseydi beni mezar
Yazmasaydı bu acayip örgüyü hiçbir edip, hiçbir yazar
Ben bu karakişta kavrulmazdım

Olmasaydı masam böylesine küçük, yatağım böylesine dar
Batmasaydı gördüklerim yüreğime bu kadar
Kulaklarım olmasaydı her bir şeyden haberdar
Ben bana bu denli darılmazdım

Bu kadar asil ve kudretli olmasaydı hükümdar
Bu kadar aç gözlü olmasaydı soysuz hissedar
Bu kadar sevdirmeseydi bize burayı mihmandar
Ben bu köhne yere genişçe kurulmazdım

Affetmeyi erdemden sayanlar olmasaydı kindar
Küfre alkış tutanlar olmasaydı dindar
Kutsal savaşta ordusunu terk etmeseydi serdar
Ben böyle delicesine delirmezdim.

MEVSİM

Nurdan GÜZEL
@_nurdannguzel

Ömrümün mevsimine gam düşmüş vakitsiz
Çaresiz derdine bir avuç toprak kederlenir
Gölgelenir felek zülûf dökmüş göğsün üstüne
Perişan gökteki yıldızlar perişan gül bahçeleri
Haykırsa ayıp olmaz ağlasa vah ki dünya
İşte bu mevsim kan dökmeye meyilli
İşte bu mevsim keskin hançerli.

ÇALINMIŞ HAYALLER

Nevin AKTEKİN GÜLFİRAT
@nevin_aktekin_gulfirat

en çok neye üzüldüğümü biliyor musun?
bu aşkın bitişine değil
Hayallerimi kaybedişime üzüldüğümü.

ne güzeldi onlar
belki bir çoğu gerçekleşmeyeceklerdi
ama işte hayal kurmak bile
çok özel
çok güzeldi.
bir umutla inanmıştım olacağına,
inandırıştın sen beni
hani bazen de insan birilerine
kanmak ister ya;
kandırılma ihtimalini hiç aklına getirmeden
öyle işte!

hatırlarsın işte o günü
bir sahil kenarındaydık.
gökyüzü efsanelerini bilir misin diye sormuştun
sonra da bana o efsanelerden biri olan
zeus ile onun bir aşkını anlatırken
ellerini ellerimin içine alıp
gözlerimin ta içine bakıp
sende benim kraliçemsin demiştin.

işte tam da o anda bir yıldız kaymıştı
bak işte bizi duydular ve
şimdi de bize bir işaret gönderdiler
diye beraber gülüşürken;
hadı kapat bakalım şimdi gözlerini,
bir dilek tut
"ikimize dair" derken
sanmıştım ki;
artık benimde sonu
mutlu biten bir hikayem olacak...

mitolojik aşkların o mistik gölgesinde
ben seni efsanevi bir aşk ile
sevmeye niyet etmişken;
sandım ki sende beni öyle seveceksin.
ama öyle olmadı.

off...
o gün yıldız nasıl gökyüzünden
kaydıysa;
sende benim hayatımdan hiç ummadığım
bir anda bir yıldız gibi
kaydın gittin!

şimdi söylesene hayallerimin hırsızı
ben bundan sonra
hangi hayale inanayım.
bütün hayallerimi gidişinle
kaybederken...
söyle kalp hırsızım
şimdi ben
yarım kalmış hayallerimin hesabını
kimden sorayım?

KARGAKAFASI'NDAN GEÇENLER

@kargakafasi

O pandemi günlerinde
büyüyen şirketler...
bu iki tekerli
emekçiler
büyüttü
işinizi...

@kargakafasi

Git gide
Hayatımız
bilgisayar
oyununa
benziyor...
Tek farkla;
"Gerçek
hayatta
tek bir
CANIMIZ
VAR!"

@kargakafasi

Sabahattin
Ali...
74 yıldır
faili meçhul.

@kargakafasi

Ya Kardeşim Pandeminin
en fecisini yaşadık. Daha
kafamızı yeni çıkardık;
Şimdi de Savaş...
Büyük oynamaya mı
karar verdiniz?
No'luyo?

@kargakafasi

KIRIK

SAVAŞA! HAYIR!

AMA BEN
NASIL BİR DÜNYA
DÜŞLÜYORUM; SİZ
NELER YAPIYORSUNUZ!

Mimar Sinan FİTİR

Hükümetler savaşır, çocuklar ölür. Siz BARIŞ a taraf olun...